

LAUSUNTO KOUVOLAN LIIKUNTAOHJELMASTA 2023 - 2032

Kymenlaakson Liikunta ry:n (KymLi) hallitus on käsitellyt kokouksessaan luonnosta Kouvolan liikuntaohjelmasta vuosille 2023 – 2032.

Kymenlaakson Liikunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

YLEISTÄ

Kunnat ovat merkittäviä liikuttajia ja liikunnan mahdollistajia. Kunnat ovat perheiden jälkeen liikunnan suurin rahoittaja. On tärkeä, että laaditun luonnoksen mukaisia ohjelmia tehdään.

Kymenlaakson Liikunta katsoo, että ohjelmaluonnos on onnistunut kuvaamaan kaupungin liikkumisen ja liikunnan tilaa pääosin laajasti ja hyvin.

Kiitollisina toteamme, että jo luonnoksen ohjausryhmän nimeämisessä ja luonnoksessa on hyvin otettu esille liikkeen ja liikunnan lisäämisen edistämisen kuuluminen laajasti poikkihallinnollisesti eri hallintokunnille laajojen sidosryhmien kanssa.

Katsomme, että ohjelma on strateginen asiakirja ja ei tarvitse olla erityisen tarkka toimenpiteistään koko ohjelma-ajaksi, mutta joitakin esimerkkejä / tarkempia suuntaviivoja jo alkuun tulisi olla kehittämisen tartuntapainoiksi.

Esitämme ohjelmaan tehtäviksi tarkennuksiksi / lisäyksiksi seuraavia asioita:

- 1) Sivulla kolme (3.) ohjelman tarkoitus ja laatimistapa kohdassa mainitaan, että ohjelma tulee nähdä tilannemuutoksen myötä päivittyvänä työkaluna. Tämä oikea suunta, mutta ehdotamme kirjattavan tarkemmin seurantaa ja kehittämistä. Esimerkiksi: ”Ohjelman päivittäminen suoritetaan vuosittain liikunta- ja kulttuurilautakunnassa sekä kahden vuoden välein sidosryhmien kanssa.”
- 2) Pelkästään Kouvolassa urheiluseurat työllistävät suoraan päätoimisia noin 80 henkilötyövuotta. Lisäksi esim. kesällä 2022 24 kpl ja kesäksi 2023 18 kpl kouvolaista urheiluseuraa työllistää nuoria kesätöihin ministeriön kesäsetelillä. Potentiaalia ja halukkuutta yhdistyksissä on liikunta- ja urheiluseurojen sektorilla myös työllistää. Tämän lisäksi liikunta- ja urheiluseuratoiminta välillisesti työllistää merkittävästi.

Näillä ja liikuntakulttuurin muutosvirtojenkin (sivu viisi) perusteluilla esitämme kaupungin ja KymLin yhteistyöllä tehtävän elinkeinotoimen kanssa päätoimisten

urheiluseurojen kehittämisohjelma lisäämään elinkeinollisuutta liikunnan ja urheilun avulla.

Olemme ohjelmasta laatineet aiemmin valmiin esityksen, jota voidaan yhteistyössä päivittää ja käyttää.

- 3) Sivulla kuusi (6.) on otsikon ”Riittämättömän liikunta-aktiivisuuden yhteiskunnallinen haaste” kuvattu sivun oikeanpuoleisessa kaaviossa liian vähäisen liikkumattomuuden kustannuksia. Esitämme kaavioon lisättäväksi saman tutkimuksen laskurilla saatava Kouvolan liikkumattomuuden kustannusten summa, joka on 25,3 miljoonaa euroa vuodessa lisäämään paikallisen merkittävyyden hahmottamista.
- 4) Sivulla kahdeksan (8.) otsikon ”Ohjelman päätavoitteet tiivistetysti” mainitaan seurayhteistyön kehittämisen toimintatapojen uudistaminen. Esitämme lisättävän esimerkinomaisesti joitakin malleja jo nyt. Esimerkiksi kehittää yhteistyössä aluejärjestön kanssa seurafoorumien toimintaa ja selvittää rahoitusmalleja seurakoordinaattorin tehtävän rahoituksen löytämiseksi.
- 5) Luonnoksessa ei mainita liikunnan huomioimista kaupungin hallintorakenteissa ennakkovaikutusten arvioinneissa. Ehdotamme sivun kahdeksan (8.) kohtaan toimintatavat ja resurssit lisättävän lause: Liikunta ja seuratoiminta kytketään osana kaupungin tekemää ennakkovaikutusten arviointia. (Kuten huomioidaan kuntalais-, ympäristö-, organisaatio- ja henkilöstövaikutukset sekä taloudelliset vaikutukset.)
- 6) Sivun viisi (5.) Yhteiskunnan ja liikuntakulttuurin muutosvirtoja, sivun kahdeksan (8.) päätavoitteissa ja sivun 23. kehittämistyön suuntaviivoissa kohdissa on mainittu digitalisaatio ja sen hyödyntäminen. Pidämme myös tätä nostoa erinomaisena. Digitalisaatio voi mahdollistaa myös vapaaehtoisten ajankäyttöön helpotuksia ja sujuvoittaa monella tapaa toimintoja. Tämän kehityksen suunnan viitoitti vahvasti myös jo koronapandemian pahin aika myös liikuntasektorilla.

Jotta seuratoiminnan elinvoimaisuutta lisättäisiin yhdessä, esitämme virke ”Viedään eteenpäin kaupungin liikuntapalveluiden digitalisaation kehittämisen suunnitelmaa” muokattavan muotoon ”Viedään eteenpäin kaupungin ja seuratoiminnan digitalisaation kehittämisen suunnitelmaa.”

Kymenlaakson Liikunta on kiinnostunut esimerkiksi hakemaan digitalisaation kehittämisen hankerahoitusta työn aloittamiseen yhteistyössä.

- 7) Sivulla 13. kohdan kehittämistyön suuntaviivoissa mainitaan päätoimenpiteenä virkistysreitistöjen kehittämissuunnitelma. Esitämme siihen kirjattavaksi esimerkkinä laatia suunnitelma paikallisliikenneverkoston yhdistämisestä kaupungin upeisiin luontoretkeilykohteisiin.

Tämä lisäisi asukkaille luontokohteiden saavutettavuutta. Mallina voisi toimia Jyväskylän malli, jossa luontopysäkkien ([Nature Stops](#)) avulla yhdistetään Jyväskylän kattava Linkin paikallisliikenneverkosto luontoretkeilykohteisiin.

- 8) Sivulla 14. olosuhteiden kehittämisen kohdassa keskeiset hankekokonaisuudet alaotsikossa todetaan, että sisäliikuntaverkostosta katoaa merkittävästi tilakapasiteettia. Tämä on näkemyksemme mukaan keskeinen haaste kouvolaisten liikunta- ja urheiluseurojen toimintaan.

Päätoimenpiteisiin on kirjattu samalla sivulla ”Huomioidaan uusissa 2020 -luvun koulurakennushankkeissa alueelliset sisäliikuntaolosuhteiden kehittämistarpeet ja niistä nousevat salien profilointimahdollisuudet.”

Koska parasta aikaa olevissa uusissa koulujen tiloihin suunnitelluissa ja rakennettavissa liikuntatiloissa on ollut tiettyä alamittaisuutta, esitämme lause kirjattavan muotoon ” Huomioidaan uusissa 2020 -luvun koulurakennushankkeissa alueelliset sisäliikuntaolosuhteiden kehittämistarpeet ja niistä nousevat salien profilointimahdollisuudet sekä sisäpaloilulajien kokovaatimukset turva-alueineen.”

- 9) Samalla sivulla 14. olosuhteiden kehittämisen kohdassa päätoimenpiteissä esitämme lisättäväksi esimerkiksi lausetta ”Selvitetään kokonaisuudessaan kaikkien lajien olosuhteiden kehittäminen lajeja tasapuolisesti kehittäen.”

Nykymuotoinen eri lajien olosuhteiden tukeminen / mahdollistaminen on kirjavaa ja nyt ohjelmaluonnoksen kirjauksissa jää epäselväksi onko mukana lajeista millään tapaa esimerkiksi moottoriurheilua, tennistä, kiipeilyä, golfia, ratsastusta, ammuntaa tms. jne. On haaste vastata kaikkiin uusiinkin lajeihin, kun lajeja tulee koko ajan lisää, mutta tähän tulee varautua.

- 10) Samalla sivulla 16. palveluiden tarkastelumallissa mainitaan sanalla urheiluakatemiatoiminta. Urheiluakatemialla on merkittävä pito- ja vetovoimatekijä kaupungille ja tämä on ainoa kohta, jossa se edes sanana mainitaan ohjelmassa. Katsomme, että ohjelmassa tulisi toteuttaa myös ammattimaisen urheilun nykytilan kokonaisarviointia. Huippu-urheilu on merkittävä tapahtumien-, elämysten, yhteisöllisyyden ja työpaikkojen toteuttajataho ja jää ohjelmassa erittäin pienelle huomiolle.

- 11) Sivulla 19. lasten ja nuorten palvelujen päätoimenpiteissä on lause ”Edistetään nuorten koulupäivän aikaista liikkumista ”Liikkuva Opiskelu” sekä ”Kunnossa Kassulle” -toimenpiteiden kautta yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten kanssa.”

Koska Kunnossa Kassulle -toimintamalli on Kymenlaakson Liikunnan ja puolustusvoimien yhdessä vuonna 2008 lanseeraama ja yhä yhdessä Kouvolan kaupunginkin kanssa toteutettava malli esitämme lauseeseen perään lisättävän ”Kunnossa Kassulle -toimintaa toteutetaan yhteistyössä Kymenlaakson Liikunnan ja puolustusvoimien kanssa.”

Haluamme ilmaista olevamme jatkossakin järjestönä käytettävissä toimenpiteiden tekemisessä sekä eri hankkeiden toteuttamisessa eri laajojen toimijatahojen kanssa yhteistyössä.

Kouvolassa 16.5.2023

Kymenlaakson Liikunta ry

ARI PIETARINEN
puheenjohtaja

TOMMI LEHTINEN
toiminnanjohtaja

Mahdolliset kysymykset ja lisätiedot:

Toiminnanjohtaja Tommi Lehtinen tommi.lehtinen@kymli.fi Puh. 040 5826 706